

**PROGRAM WYCHOWAWCZO PROFILAKTYCZNY
SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 20 IM. ORŁA BIAŁEGO WE WROCŁAWIU
ROK SZKOLNY 2022/2023**

I ETAP KSZTAŁCENIA – EDUKACJA Wczesnoszkolna

II ETAP KSZTAŁCENIA – KLASY IV-VIII

ŚWIE TLICA SZKOLNA

SPIS TREŚCI

I.	Podstawa prawna.....	3
II.	Model absolwenta	4
III.	Cele główne i szczegółowe programu wychowawczo-profilaktycznego	6
IV.	Odbiorcy programu wychowawczo-profilaktycznego	10
V.	Opis strategii wychowawczo-profilaktycznej szkoły	10
VI.	Założenia Programu wychowawczo-profilaktycznego Szkoły Podstawowej nr 20 im. Orła Białego we Wrocławiu	12
VII.	Model wdrażania programu wychowawczo-profilaktycznego	13
VIII.	Harmonogram wdrażania programu wychowawczo-profilaktycznego na podstawie wyników diagnozy zagrożeń w roku szkolnym 2022/2023	14
IX.	Konteksty wdrażania programu wychowawczo-profilaktycznego (źródła planowania działań wychowawczo-profilaktycznych)	14
X.	Działania wychowawczo-profilaktyczne na rok szkolny 2022/2023 (czynnik ryzyka o największym stopniu zagrożenia dla postaw prozdrowotnych uczniów oraz losów absolwentów)	20
XI.	Działania i zadania programu wychowawczo-profilaktycznego (rok szkolny 2022/2023)	21
XII.	Ceremoniał szkoły i tradycje szkoły.....	37
XIII.	Założenia ewaluacyjne	39
XIV.	Ustalenia końcowe	39

I. Podstawa prawna

1. Art. 4 pkt 24), art. 26. ust. 1 i 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (tj. Dz. U. 2021, poz. 1082 z późn.zm.)
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (tj. Dz.U. 2020, poz. 1449)
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. 2017 poz. 356 z późn.zm.)
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (tj. Dz.U. 2020 poz. 1280)
5. Statut Szkoły Podstawowej nr 20 im. Orła Białego we Wrocławiu (§ 13 ust. 1 i § 18; wewnętrzne ocenianie)
6. Koncepcja pracy Szkoły Podstawowej nr 20 im. Orła Białego we Wrocławiu
7. Procedury udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w Szkole Podstawowej nr 20 im. Orła Białego.
8. Szkolny Zestaw Programów Nauczania
9. Uchwała Rady Rodziców w sprawie uchwalenia *Programu wychowawczo profilaktyczny Szkoły Podstawowej nr 20 im. Orła Białego we Wrocławiu rok szkolny 2022/2023*

II. Model absolwenta

Realizując ogólne zadania szkoły dążymy do tego, by nasz absolwent:

w sferze nauki:

- sprawnie posługiwał się językiem polskim oraz językiem obcym, umiał korzystać z różnych źródeł informacji;
- umiał zdobywać, przetwarzać i wykorzystywać praktycznie zdobytą wiedzę, umiał korzystać z nowoczesnych technologii komunikacyjnych;
- był przygotowany do dalszej nauki, rozwijał swoje zainteresowania i talenty;
- myślał samodzielnie, twórczo i krytycznie, umiał realizować własne plany i marzenia;
- miał świadomość potrzeby nieustannego rozwoju i kształcenia, był świadomy, że każdemu kreatywnemu działaniu powinien towarzyszyć wysiłek i był gotów go podejmować.

w sferze społecznej:

- dobrze funkcjonował w swoim otoczeniu, czuł się członkiem społeczności lokalnej, obywatelem Polski i Europy, był ciekawy świata;
- znał i szanował tradycje rodziny, szkoły i narodu, wykazywał chęć poznania ojczystego kraju i jego zwyczajów;
- był odpowiedzialny, prawy i uczciwy, wywiązywał się z powierzonych zadań, starał się przewidzieć skutki swoich działań i gotów był ponieść konsekwencje swoich czynów, umiał rozróżniać dobre i złe zachowanie;
- umiał współpracować w grupie, działał zgodnie z obowiązującymi w niej zasadami, miał poczucie współodpowiedzialności, aktywności prospołecznej;
- był tolerancyjny wobec odrębności innych, w tym wobec cudzoziemców, osób starszych czy niepełnosprawnych;

- umiał zachować się kulturalnie, znał zasady dobrego wychowania, używał form grzecznościowych, dbał o swój wygląd, ubierał się schludnie i odpowiednio do czasu i miejsca;
- potrafił budować przyjazne relacje z rówieśnikami, umiał wyrażać swoje emocje w sposób akceptowalny społecznie, potrafił rozwiązywać konflikty, umiał dyskutować, był wrażliwy na potrzeby innych;
- dbał o zdrowie własne i innych, kształtował właściwe nawyki żywieniowe i higieny, znał zagrożenia wpływające z uzależnienia (od alkoholu, nikotyny, substancji psychoaktywnych, technologii IT), był asertywny;
- stosował się do zasad ekologii, segregował odpady, dbał o środowisko naturalne;
- bezpiecznie poruszał się po drogach, posiadał Kartę Rowerową, Kartę Pływacką.

w sferze kulturowej:

- uczestniczył w różnych formach kultury, był przygotowany do odbioru mass mediów;
- umiał analizować docierające do niego informacje, był krytyczny wobec programów telewizyjnych, filmów, czasopism, książek, znał mechanizmy działania reklamy;
- był aktywny artystycznie, podejmował działania uwrażliwiające na piękno;
- był aktywny fizycznie, interesował się lub uprawiał dyscyplinę sportową.

III. Cele główne i szczegółowe programu wychowawczo-profilaktycznego

Cele główne:

- wspieranie rozwoju uczniów;
- stworzenie warunków do rozwoju indywidualnych zainteresowań i uzdolnień;
- przygotowanie uczniów do uczestnictwa w życiu społecznym;
- budowanie właściwej hierarchii wartości;
- promowanie zdrowego stylu życia;
- przeciwdziałanie zażywaniu substancji uzależniających, przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań destrukcyjnych związanych z używaniem technologii komunikacyjnej;
- kształtowanie postaw związanych z eliminowaniem zachowań niebezpiecznych;
- uwrażliwienie na dostrzeganie potrzeb innych dzieci i dorosłych.

Cele szczegółowe programu:

- **Ograniczenie zachowań agresywnych i przemocy w szkole:**
 - uświadamianie uczniom, czym jest agresja i przemoc (fizyczna, psychiczna i emocjonalna) oraz jak sobie z nimi radzić;
 - wdrażanie działań na rzecz ograniczania agresji i przemocy, kształtowanie umiejętności asertywnych;
 - kształtowanie umiejętności zastępowania agresji, wnioskowania moralnego oraz kontroli emocji;
 - uświadomienie zagrożeń płynących z sieci, bezpieczny Internet, destrukcyjne zachowania związane z używaniem technologii komunikacyjnej;

- kształtowanie postaw troski o bezpieczeństwo własne i innych;
- działanie przeciw dyskryminacji.

- **Profilaktyka uzależnień:**
 - kształtowanie postaw asertywnych;
 - profilaktyka palenia papierosów, e-papierosów;
 - profilaktyka uzależnień od narkotyków i środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, w tym dopalaczy;
 - profilaktyka picia alkoholu;
 - profilaktyka lekomanii, uzależnienia od komputera;
 - rozpoznawanie sytuacji domowej wychowanków;
 - wdrażanie wybranych programów profilaktycznych.

- **Zwiększenie bezpieczeństwa uczniów na terenie szkoły i poza nią:**
 - tworzenie warunków do kształtowania zachowań sprzyjających zdrowiu i bezpieczeństwu uczniów;
 - zapoznanie uczniów z regulaminami szkoły oraz szczegółowymi kryteriami oceniania zachowania;
 - systematyczne uwrażliwianie uczniów na sytuacje stwarzające zagrożenie;
 - uczenie zasad postępowania w sytuacjach zagrożenia: zagrożenie terrorystyczne, powódź, pożar, zachowanie na szkolnym korytarzu, szatni, gabinetach lekcyjnych, sali gimnastycznej, stołówce, boisku szkolnym, placu zabaw oraz innych pomieszczeniach znajdujących się na terenie szkoły.

- **Rozszerzenie działań na rzecz propagowania zdrowego trybu życia:**

- propagowanie zdrowego trybu życia, profilaktyka otyłości;
- popularyzacja aktywnych sposobów spędzania wolnego czasu;
- kształtowanie nawyków dbania o zdrowie i higienę osobistą, szczególnie obecnie w związku z zagrożeniem rozprzestrzeniania się COVID-19;
- poszerzanie zainteresowań i wiedzy ucznia w zakresie uprawiania sportu.

- **Wdrażanie metod radzenia sobie w trudnych sytuacjach:**

- pomoc uczniom w radzeniu sobie ze stresem;
- pomoc uczniom w przezwyciężaniu własnych trudności i ograniczeń;
- wspieranie uczniów przezwyciężaniu trudności dydaktycznych i emocjonalnych, pomoc i wsparcie w rozwiązywaniu konfliktów koleżeńskich;
- kształtowanie postaw asertywnych;
- stosowanie wspierających metod korygowania zachowania, wspomagających proces budowania pozytywnego obrazu własnej osoby i poczucia własnej wartości.

- **Rozwijanie umiejętności współzycia społecznego:**

- edukacja prawna uczniów;
- wzbudzanie empatii, tolerancji, zachowań prospołecznych i obywatelskich;
- uwrażliwianie uczniów na potrzeby innych;

- uwrażliwienie uczniów na akceptację odmienności;
 - integrowanie społeczności klasowej i szkolnej;
 - udział uczniów w kampaniach społecznych, akcjach charytatywnych, wolontariacie.
- **Podjęmowanie działań mających na celu wzmocnienie motywacji do własnego rozwoju:**
 - uświadomienie uczniowi jego mocnych stron i możliwości;
 - rozwijanie indywidualnych zainteresowań i talentów uczniów;
 - wskazywanie pożądanych wzorców zachowań;
 - zapobieganie nadmiernej absencji uczniów;
 - pomoc uczniom w przezwyciężaniu własnych trudności i ograniczeń;
 - pomoc uczniom w organizowaniu i planowaniu swojej pracy;
 - rozwijanie umiejętności rozpoznawania swoich uczuć i emocji.
- **Wdrażanie zachowań związanych z ryzykiem zarażenia się COVID-19:**
 - uświadamianie ucznia o sposobach zapobiegania zarażenia się wirusem (noszenie maseczek, dezynfekcja rąk, dystans społeczny);
 - przypominanie o stosowaniu niezbędnych środków ochrony i dezynfekcji;
 - wskazywanie odpowiednich form i zasad dotyczących zachowania się i funkcjonowania podczas pobytu w szkole;
 - kształtowanie postaw troski o bezpieczeństwo własne i innych.

IV. Odbiorcy programu wychowawczo-profilaktycznego

1. Uczniowie Szkoły Podstawowej nr 20 im. Orła Białego we Wrocławiu.
2. Rodzice wyżej wymienionych uczniów.
3. Nauczyciele i inni pracownicy szkoły.
4. Środowisko lokalne.

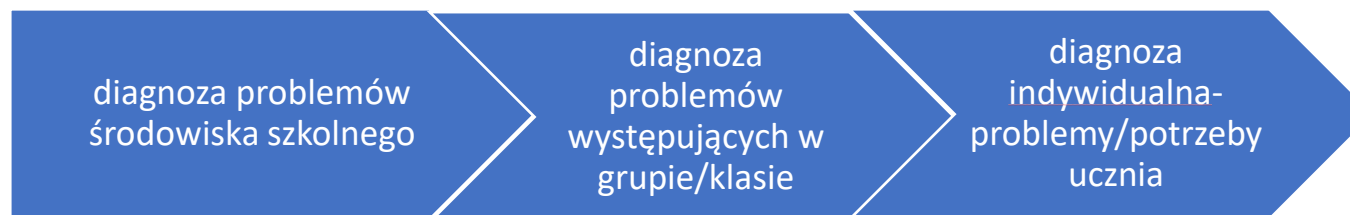
V. Opis strategii wychowawczo-profilaktycznej szkoły

„By wierzyć w siebie, muszę mieć kogoś, kto we mnie uwierzy”

Stefan Garczyński

Wychowanie to wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży (art. 1 pkt 3 ustawy Prawo oświatowe).

Szkolny Program Wychowawczo - Profilaktyczny dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb naszego środowiska lokalnego i obejmuje wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym. Powstał na podstawie analizy przeprowadzonych diagnoz środowiska szkolnego i lokalnego oraz wyników badań zewnętrznych uwzględniających aspekt lokalny i makrospołeczny funkcjonowania osób realizujących obowiązki szkolny na trzech poziomach działalności szkoły (schemat nr 1).

Schemat nr 1. Poziomy diagnozy zagrożeń

Program realizowany będzie przez wszystkie podmioty szkolne w tym: wychowawców klas we współpracy z dyrekcją szkoły, nauczycielami, pedagogiem szkolnym, psychologiem szkolnym, pielęgniarką szkolną i pozostałymi pracownikami szkoły oraz przy współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym.

Poziomy profilaktyki

W opracowanym programie wyróżniamy trzy rodzaje profilaktyki:

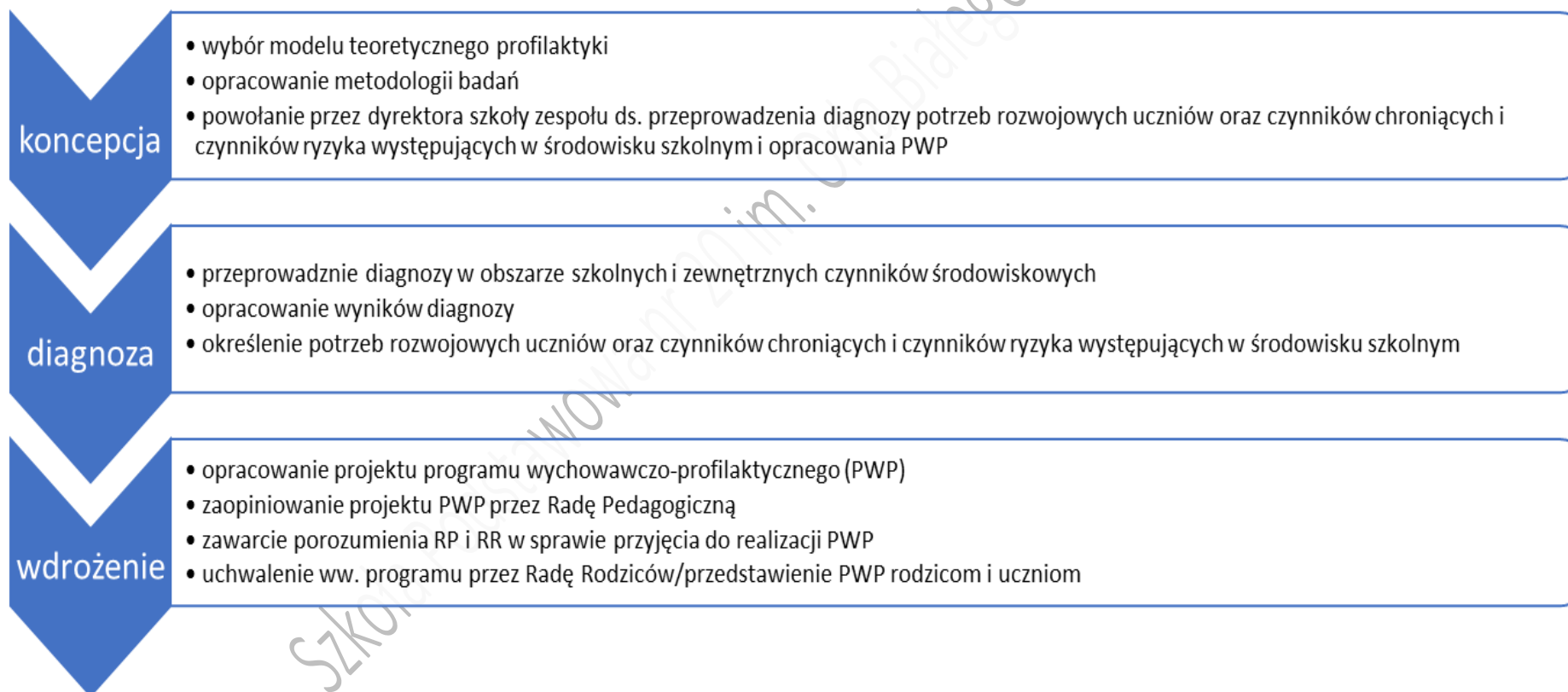
- 1) **uniwersalna, tzw. profilaktyka I stopnia**, adresowaną do wszystkich osób, które nie wykazują jeszcze dysfunkcji w rozwoju i zachowaniu, ale w ich otoczeniu występują czynniki ryzyka i dlatego należy wyposażyć ich w umiejętności skutecznego przeciwstawiania się niebezpieczeństwom oraz dbania o własne zdrowie i życie;
- 2) **selektywna, tzw. II stopnia**, kierowana do osób w których rozwoju lub zachowaniu pojawiają się pierwsze przejawy zaburzeń, a jej celem jest zahamowanie rozwoju dysfunkcji i przywrócenie funkcjonalności;
- 3) **skoncentrowana na jednostce, tzw. III stopnia**, kierowana do osób, które dzięki oddziaływaniom korekcyjnym, terapeutycznym czy rehabilitacyjnym odzyskały sprawność i funkcjonalność, a teraz wracają do swojego naturalnego środowiska i potrzebują wsparcia, które pomoże im w readaptacji i uchroni przed nawrotem trudności.

VI. Założenia Programu wychowawczo-profilaktycznego Szkoły Podstawowej nr 20 im. Orła Białego we Wrocławiu

- 1) Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny jest zintegrowany ze szkolnym programem dydaktycznym, uwzględniającym wszystkie wymagania opisane w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla I i II etapu edukacyjnego.
- 2) Program jest realizowany w oddziałach Szkoły Podstawowej nr 20 im. Orła Białego we Wrocławiu w ramach realizacji obowiązkowych zajęć edukacyjnych, działalności pozalekcyjnej szkoły, oraz pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
- 3) Zadania wychowawcze i profilaktyczne realizowane są zarówno na poziomie szkoły (poprzez współpracę organów szkoły), jak i podczas pracy zespołów przedmiotowych i zadaniowych powołanych przez dyrektora szkoły oraz na poziomie indywidualnym przez wszystkich nauczycieli podczas bieżącej pracy dydaktycznej i wychowawczo-opiekunczej (w każdej chwili i podczas każdej lekcji bez względu na przedmiot, również podczas wycieczek, imprez klasowych i szkolnych i innych) – schemat nr 1;
- 4) Adresatami PWP są: uczniowie (treści i działania o charakterze wychowawczym), uczniowie/nauczyciele/rodzice (treści i działania o charakterze profilaktycznym).
- 5) Program wychowawczo-profilaktyczny uwzględnia działania uprzedzające oparte na naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności mające na celu przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych.
- 6) Podstawą diagnozy zagrożeń oraz planowania działań są również rekomendowane programy profilaktyczne i promocji zdrowia psychicznego, o których mowa w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii (www.kbpn.gov.pl).
- 7) Zakładamy, że każdy nauczyciel identyfikuje się z tym programem, realizuje go, jest przekonany o jego wartości, sam swoim zachowaniem staje się przykładem tego, czego uczy i w co wierzy.
- 8) Zakładamy, że wszyscy nauczyciele nieustannie doskonalą swoje umiejętności i wzbogacają wiedzę na tematy poruszane w programie wychowawczo - profilaktycznym, biorąc udział w szkoleniach, wykładach i konferencjach na terenie szkoły i poza nią.
- 9) Podejmujemy współpracę z instytucjami wspierającymi nasze działania wychowawcze i profilaktyczne, między innymi z: Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną nr 5 we Wrocławiu, Policją (szczególnie z Wydziałem Spraw dla Nieletnich i Patologii), Strażą Miejską,

Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Świetlicami Środowiskowymi: Tobiaszki, Polanka, Iskierka, Stowarzyszeniem Katolicki Ruch Antynarkotyczny „Karan”, Stowarzyszeniem Prom, Stowarzyszeniem Wrocławskiego Czynu Pomocy Szkole, Firmą Procter&Gamble w ramach zajęć Między nami kobietkami, Fundacja W Związku Z Rakiem, Centrum Zarządzania Kryzysowego, Sądem Rodinnym i Kuratorami Sądowymi i Społecznymi, organem prowadzącym.

VII. Model wdrażania programu wychowawczo-profilaktycznego

VIII. Harmonogram wdrażania programu wychowawczo-profilaktycznego na podstawie wyników diagnozy zagrożeń w roku szkolnym 2022/2023

koncepcja	diagnoza	wdrożenie
wybór teorii/opracowanie metodologii oraz narzędzi badawczych	przeprowadzenie badań/opracowanie wyników/określenie potrzeb U i czynników CH/R	opracowanie projektu/opinia RP/porozumienie RRiRP/uchwała RR/RP/opublikowanie PWP
•do 3.09.2022 r.	•do 15.09.2022 r.	•do 30.09.2022 r.

IX. Konteksty wdrażania programu wychowawczo-profilaktycznego (źródła planowania działań wychowawczo-profilaktycznych)

1. Diagnoza szkolnych warunków środowiskowych (infrastruktura lokalowa, oferta programowa, wyniki i wnioski diagnoz wewnętrznych).

Szkoła posiada nowoczesne sale informatyczne oraz nowoczesne pracownie multimedialne do nauczania chemii i innych przedmiotów ścisłych, sale gimnastyczne, salę do ping-ponga, boisko i plac zabaw, bibliotekę z centrum multimedialnym, gabinet pedagoga szkolnego, gabinet psychologa szkolnego, gabinet logopedy, gabinet do terapii EEG-Biofeedback, gabinet profilaktyki i pomocy przedlekarskiej, stołówkę. Zajęcia w szkole odbywają się w systemie dwuzmianowym. Szkoła jest monitorowana.

2. Diagnoza potrzeb rozwojowych uczniów w środowisku szkolnym – rozstrzygnięcia metodologiczne.

Obszary diagnostyczne, do których skonstruowano narzędzia badawcze wyodrębniono na podstawie wyników badań wewnętrznych (w tym wniosków z podsumowania pracy szkoły za rok szkolny 2021/2022, tj. sprawozdania z realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego oraz wniosków z nadzoru pedagogicznego pełnionego w ubiegłym roku szkolnym) oraz zewnętrznych (wyniki badań o zasięgu regionalnym, krajowym i międzynarodowym). Do analizy zagrożeń wybrano poniższe raporty z badań:

- 1) *Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii dla miasta Wrocławia na rok 2021 - Używanie alkoholu i narkotyków przez młodzież szkolną*. Raport z badań ankietowych zrealizowanych we Wrocławiu w 2019 r. Europejski program badań ankietowych w szkołach ESPAD. Pracownia Badań i Inicjatyw Społecznych. Warszawa 2019;
- 2) Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Instytut Psychiatrii i Neurologii, 2020 r. - *Europejski Program Badań Ankietowych w Szkołach na temat Używania Alkoholów i Innych Substancji Psychoaktywnych*, 2019;
- 3) Instytut Matki i Dziecka - *Zdrowie uczniów w 2018 r. na tle nowego modelu badań HBCS*, red. J. Mazur, A. Małkowska – Szkutnik).

Na podstawie analiz wyodrębniono następujące obszary diagnostyczne:

- 1) **BEZPIECZEŃSTWO,**
- 2) **PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY,**
- 3) **PROFILAKTYKA UZALEŻNIEŃ**

Ocena zagrożeń i sytuacji ryzykownych oraz występujących problemów wychowawczych w środowisku Szkoły podstawowej nr 20 im. Orła Białego we Wrocławiu została określona na podstawie diagnozy zagrożeń przeprowadzonej przez zespół ds. diagnozy w okresie od 7 do 10 września 2021 r. (badania za pomocą kwestionariusza ankiety przeprowadzonych wśród uczniów (wersja tradycyjna: klasy 4A, 4E, 5 A-C, VD, VE, 6B, VII A-F i VIII 8A-H (N – 244), rodziców (online; N – 69), pracowników szkoły (pedagogicznych – N - 44 i niepedagogicznych – N - 7), obserwacji zachowań uczniów, analiz frekwencji, wyników rozmów z rodzicami/opiekunami prawnymi, nauczycielami, zespołem kierowniczym i specjalistami ds. pomocy psychologiczno-pedagogicznej, informacji uzyskiwanych ze środowiska lokalnego, policji, straży miejskiej, Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej nr 5 we Wrocławiu, kuratorów sądowych, kuratorów społecznych.

3. Diagnoza potrzeb rozwojowych uczniów Szkoły Podstawowej nr 20 im. Orła Białego we Wrocławiu - wyniki i wnioski z diagnozy; czynniki ryzyka w wyodrębnionych obszarach.

1) Zachowania i obszary ryzykowne na podstawie ww. diagnozy zagrożeń w obszarze BEZPIECZEŃSTWO:

- brak miejsca i zbyt krótka przerwa obiadowa, aby zjeść w spokoju posiłek,
- hałas, problemy z koncentracją,
- zmienowość, późno kończące się lekcje (praca nad organizacją zajęć dodatkowych, higiena nauki),
- tłok na przerwach, przepełniona szkoła,
- brak wiary we własne umiejętności i wiedzę (współpraca z rodzicami, opieka psychologa),
- nieumiejętność rozpoznania i panowania nad emocjami, stosowanie wulgaryzmów (współpraca z rodzicami, rozmowy z psychologiem),

2) Zachowania i obszary ryzykowne na podstawie ww. diagnozy zagrożeń w obszarze PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY:

- znęcanie się psychiczne nad rówieśnikami, przezywanie, wyśmiewanie z powodu wzrostu czy nadwagi, negatywna komunikacja, hejtowanie (rozmowy wychowawcze z uczniami, rodzicami, nauczycielami, psychoedukacja),
- trudności w nawiązywaniu relacji rówieśniczych,
- brak akceptacji w grupie (wykluczanie)
- agresja rówieśnicza, popychanie, zaczepianie (współpraca z rodzicami, warsztaty psychologiczne),

3) Zachowania i obszary ryzykowne na podstawie ww. diagnozy zagrożeń w obszarze PROFILAKTYKA UZALEŻNIEŃ:

Powyższy obszar został zidentyfikowany na podstawie wyników diagnozy zagrożeń jako obszar o największym stopniu zagrożenia dla postaw prozdrowotnych uczniów oraz losów absolwentów.

a) Wniosek z diagnozy na poziomie krajowym

We wszystkich formach leczenia od kilku lat odnotowano zmniejszanie się liczby pacjentów uzależnionych od jednej substancji z jednoczesnym wzrostem liczby pacjentów mających problem z kilkoma substancjami psychoaktywnymi (najczęściej występuje łącznie alkohol z przetworami konopi indyjskich) (źródło: www.kbpn.gov.pl; dostęp 29.08.2021).

b) Wniosek z diagnozy na poziomie szkoły

Na II etapie edukacyjnym (kl. VII-VIII) pojedynczy uczniowie wskazują na zażywanie substancji psychoaktywnych (alkohol, leki uspakajające, narkotyki, tytoń), szczególnie w sytuacjach kryzysowych/trudnych. Większość uczniów prezentuje postawy asertywne w

sytuacji zagrożenia/zachęty do zainicjowania kontaktu z ww. używkami. Opinie nauczycieli dotyczące wielkości populacji uczniów, która miała kontakt ze środkami psychoaktywnymi odzwierciedla opinie uczniów inicjacji ze środkami psychoaktywnymi oraz częstotliwości ich zażywania (dotyczy pojedynczych przypadków, najczęściej w sytuacjach stresogennych/trudnych dla ucznia, traktowanych jako sposób rozładowania napięcia. Jednocześnie połowa nauczycieli (25/44) uczestniczących w badaniu wykazała potrzebę wsparcia w realizacji zadań profilaktycznych, z czego 13/25 oczekuje w tym celu spotkań ze specjalistami z zewnątrz. Jako rodzaj wsparcia najliczniej (13/25) wskazano chęć uczestnictwa w spotkaniach/konferencjach/szkoleniach poszerzających wiedzę teoretyczną oraz wzbogacenie warsztatu pracy w związku z realizowanymi zadaniami profilaktycznymi w obszarze profilaktyki uzależnień (środki psychoaktywne i skutki uzależnień) oraz przeciwdziałania przemocy (słownej i fizycznej). Zarówno nauczyciele, jak i uczniowie i ich rodzice wskazują, iż w pobliżu szkoły pojawiają się osoby pod wpływem/zażywające substancji psychoaktywnych. Przeciwnego zdania są pracownicy niepedagogiczni.

4. Czynniki ryzyka (wywołujące eskalację ww. zachowań) i czynniki chroniące zidentyfikowane w środowisku szkolnym i pozaszkolnym ucznia

- Zbadane czynniki ryzyka: brak wsparcia ze strony najbliższych, zbyt wysokie oczekiwania rodziców względem ucznia, zamieszkiwanie uczniów poza domem rodzinnym, nieprawidłowe wzorce rodzinne i środowiskowe, problemy osobiste i rodzinne, bycie ofiarą lub obserwatorem sytuacji przemocowych, obserwowanie w pobliżu szkoły osób zażywających/będących pod wpływem środków psychoaktywnych, brak umiejętności organizacji czasu pracy przez uczniów, brak sukcesu, brak akceptacji, trudności separacyjne, poczucie alienacji, niska samoocena, brak wiary we własne siły, wymagania nieadekwatne do możliwości ucznia, brak autorytetów, przynależność do grupy destrukcyjnej, w tym: doświadczanie cyberprzemocy, kontakt z używkami (papierosy, e-papierosy,

i inne substancje psychoaktywne), nieumiejętność radzenia sobie z napięciami, stresem codziennego życia, słabo rozwinięte umiejętności interpersonalne (postawy asertywne, ciekawość), presja, nacisk grupy, chęć podkreślenia swojej dorosłości, niezależności, nuda.

- Czynniki chroniące: wsparcie ze strony rodziny/zainteresowanie sprawami ucznia ze strony rodziców/opiekunów prawnych, wsparcie koleżanki/kolegi (rozmowa), silne pozytywne relacje z rodzin (wspólne spędzanie czasu wolnego/wspólne posiłki), przyjaciel, sen, umiejętność poproszenia o pomoc w sytuacji, gdy pojawi się problem, regularne uczenie się, odpoczynek, dobra relacja z nauczycielem oparta na zaufaniu i szacunku, pomoc od starszego rodzeństwa, możliwość rozmowy z psychologiem, pielęgniarką szkolną, możliwość częstszego wyjścia na powietrze, w razie potrzeby korepetycje, umiejętność samodzielnego radzenia sobie z trudnymi emocjami (najczęściej wybierana strategia polega na odosobnieniu, słuchaniu muzyki), czytanie książek, dobry kontakt nauczyciela z rodzicami/opiekunami, przypominanie zasad panujących w szkole, spotkania rodziców, nauczycieli z psychologiem/ pedagogiem szkolnym, współpraca zespołu nauczycieli uczących, konsekwentne wymaganie przestrzegania ustalonych zasad i reguł, w tym również zasad dotyczących dezynfekcji i noszenia maseczek w związku z minimalizowaniem ryzyka zarażenia się Covid 19, rozmowy indywidualne ucznia z nauczycielem lub psychologiem/ pedagogiem szkolnym, poruszanie ważnych spraw i tematów podczas godziny wychowawczej, ustalanie i respektowanie granic, edukacja rodziców, wyjścia i wycieczki klasowe, zajęcia integracyjne, warsztaty ze specjalistami spoza szkoły (policja, straż miejska, fundacje), pozytywne wzmacnianie, motywowanie ucznia, umiejętność wyrażania swoich potrzeb i emocji, zainteresowanie nauką szkolną i życiem szkoły, wysoki poziom intelektualny ucznia, umiejętność rozwiązywania problemów, wrażliwość społeczna, poczucie własnej skuteczności, relacja szacunku, akceptacji i zrozumienia pomiędzy uczniem i nauczycielem, rozwój zainteresowań (uczniowie w trakcie nauki zdalnej wskazywali na zmianę w sposobie korzystania z mediów polegającą, min. odkryciu nowych zainteresowań/pasji, doskonaleniu kompetencji informatycznych).

X. Działania wychowawczo-profilaktyczne na rok szkolny 2022/2023 (czynnik ryzyka o największym stopniu zagrożenia dla postaw prozdrowotnych uczniów oraz losów absolwentów)

cel wychowawczy	• zapobieganie używaniu narkotyków
cel profilaktyczny	• opóźnienie inicjacji narkotykowej
działanie	• szkolenia nauczycieli z zakresu metod pracy z uczniami oraz profilaktyki narkotykowej
produkt	• liczba przeszkolonych nauczycieli
wyniki	• nauczyciele wdrażają w szkole programy profilaktyczne, stosują poznane metody wychowawcze
wpływ	• spadek używania narkotyków wśród uczniów
ewaluacja	• wg strategii pretest - posttest

XI. Działania i zadania programu wychowawczo-profilaktycznego (rok szkolny 2022/2023)**1. Działania skierowane na uczniów**

OBSZAR	ZADANIE	FORMA REALIZACJI
Przeciwdziałanie agresji i przemocy	1. Uświadomienie znaczenia rodziny: – prawa i obowiązki członków rodziny, – tworzenie tradycji i zwyczajów rodziny (święta, rocznice itp.), – uczenie wyrażania własnych uczuć, – wpajanie zasad dobrego wychowania w każdej sytuacji pobytu w szkole i poza nią, – wspieranie rodziny w procesie wychowania.	– godziny wychowawcze, – zajęcia edukacyjne, – imprezy okolicznościowe, – wycieczki, – korzystanie z biblioteki, – zajęcia świetlicowe, – współpraca z instytucjami wspierającymi pracę szkoły,
	2. Radzenie sobie z emocjami, stresem i zagrożeniem oraz własną i cudzą agresją: – określenie cech wartościowego człowieka, – radzenie sobie z własnymi emocjami, – poznanie mocnych i słabych stron własnych oraz rówieśników, – poznanie zasad i reguł obowiązujących w relacjach międzyludzkich, – uczenie znaczenia pojęć tj. agresja, przemoc, asertywność, tolerancja, akceptacja itp., – procedury postępowania z uczniami agresywnymi.	– godziny wychowawcze, – zajęcia lekcyjne, – zajęcia warsztatowe, – konkursy, – literatura, – plakaty, – spotkania z pedagogiem/psychologiem, – spotkania ze specjalistami – konsekwentne reakcje nauczycieli, pedagoga, psychologa, rówieśników na negatywne zachowania uczniów, – programy profilaktyczne „Archipelag Skarbów”, „Uzależnienia behawioralne”,
	3. Wskazywanie alternatywnych sposobów spędzania wolnego czasu przez uczniów.	– imprezy okolicznościowe, – zajęcia pozalekcyjne, – koła zainteresowań, – zajęcia sportowe,

		– korzystanie z dóbr kultury (kino, teatr, basen, lodowisko itp.) – wycieczki o charakterze dydaktycznym, turystycznym, krajoznawczym, profilaktycznym, – udział w akcjach charytatywnych,
	4. Kształtowanie postawy szacunku do tradycji, symboli narodowych i religijnych.	– zajęcia dydaktyczne, – uroczystości szkolne i środowiskowe, – korzystanie z dóbr kultury, – wycieczki o charakterze dydaktycznym, – gazetki szkolne,
Przeciwdziałanie uzależnieniom	1. Zagrożenia wynikające z uzależnień: – podstawowe informacje na temat uzależnień i ich skutków, – ćwiczenie zachowań asertywnych, – mechanizmy powstawania różnych uzależnień, – promowanie zdrowego trybu życia.	– godziny wychowawcze, – zajęcia edukacyjne, – spotkania z pielęgniarką szkolną, – konkursy, – przedstawienia, – ogólnopolskie programy profilaktyczne, – spotkania ze specjalistami dla uczniów, – spotkania z funkcjonariuszem policji, – Stowarzyszeniem „Karan”, przedstawicielem PPP,
	2. Wskazywanie konsekwencji zagrożeń związanych z używaniem nowych substancji psychoaktywnych i środków zastępczych tzw. dopalaczy.	– godziny wychowawcze, – zajęcia edukacyjne, – konkursy, – przedstawienia, – ogólnopolskie programy profilaktyczne, – spotkania ze specjalistami dla uczniów i rodziców, – gazetki tematyczne,
Negatywny wpływ mediów	1. Przygotowanie do świadomego korzystania z informacji pochodzących z różnych źródeł medialnych (Internet,	– godziny wychowawcze, – korzystanie z biblioteki,

	reklama, gry komputerowe) – umiejętność segregowania i krytycznego odbioru informacji.	– zajęcia warsztatowe, – zajęcia komputerowe, – konkursy, – gazetki
	2. Uświadomienie zagrożeń wynikających z korzystania z mediów; cyberprzemoc.	– godziny wychowawcze, – korzystanie z biblioteki, – zajęcia warsztatowe, – zajęcia komputerowe, – konkursy, – gazetki
Promocja zdrowego stylu życia	1. Propagowanie zasad bezpieczeństwa: – bezpieczeństwo w drodze do i ze szkoły, podczas zajęć obowiązkowych, pozalekcyjnych, w czasie wolnym, na wycieczkach.	– godziny wychowawcze, – zajęcia lekcyjne, – konkursy, – zajęcia pozalekcyjne, – zajęcia sportowe, – zajęcia promujące pierwszą pomoc przedmedyczną,
	2. Propagowanie zdrowego stylu życia poprzez zwrócenie uwagi na higienę osobistą i otoczenia, żywność i żywienie, aktywność ruchową i umysłową, zachowania sprzyjające i zagrażające zdrowiu.	– godziny wychowawcze, – zajęcia lekcyjne, – wychowanie do życia w rodzinie, – zajęcia wychowania fizycznego, – warsztaty ze specjalistami, – konkursy, – spotkania z pielęgniarką szkolną,
	3. Realizacja ogólnopolskich programów profilaktycznych.	– zgłoszenie udziału i realizacja działań wynikających z programu,
Wdrażanie zachowań w związku z COVID-19	1. Zaznajamianie uczniów z możliwościami zapobiegania zakażenia koronawirusem, dbanie o dezynfekcje i higienę osobistą, zachowywanie odpowiedniej odległości, noszenie maseczek.	– godziny wychowawcze, – spotkania z pielęgniarką szkolną, – spotkania ze specjalistami, – informacje na gazetce szkolnej,

		– przypominanie o obowiązujących zasadach podczas przerw oraz przebywania w miejscach wspólnych (toaleta, stołówka, szatnia),
	2. Zapoznanie z regulaminem obowiązującym w szkole w związku z COVID-19.	– godziny wychowawcze, – gazetki, – pogadanki,
	3. Kształtowanie właściwej postawy wobec innych, dbałość o bezpieczeństwo własne i innych, zgłaszanie niepokojących objawów.	– godziny wychowawcze, – spotkanie z pielęgniarką szkolną, – informacje na gazetkach szkolnych, – wsparcie pedagoga, psychologa szkolnego,
Kształtowanie prawidłowych postaw wobec drugiego człowieka	1. Zaznajomienie uczniów z ich prawami i obowiązkami.	– godziny wychowawcze, – uroczystości szkolne, – gazetki, – spotkania ze specjalistami dla uczniów, – organizacja właściwej pomocy: zajęcia ze specjalistami z PPP, pomoc koleżeńska, konsultacje, – bieżące reagowanie na niewłaściwe zachowania – uczenie właściwego zachowania w różnych miejscach i sytuacjach, – dzień wielokulturowy,
	2. Zapoznanie z regulaminami obowiązującymi w szkole.	– godziny wychowawcze, – uroczystości szkolne, – gazetki, – spotkania ze specjalistami dla uczniów i rodziców, – organizacja właściwej pomocy: zajęcia ze specjalistami z PPP, pomoc koleżeńska, konsultacje, – bieżące reagowanie na niewłaściwe

		zachowania, – uczenie właściwego zachowania w różnych miejscach i sytuacjach, – pogadanki, scenki dramatyczne, – wskazywanie instytucji i organizacji, wspomagających rodzinę, – dzień wielokulturowy,
	3. Kształtowanie postawy tolerancji, szacunku oraz otwartości i akceptacji innych kultur, wyznań, narodowości, ras, poglądów itp. oraz przeciwdziałanie dyskryminacji.	– godziny wychowawcze, – uroczystości szkolne, – gazetki, – spotkania ze specjalistami dla uczniów i rodziców, – organizacja właściwej pomocy: zajęcia ze specjalistami z PPP, pomoc koleżeńska, konsultacje, – bieżące reagowanie na niewłaściwe zachowania, – uczenie właściwego zachowania w różnych miejscach i sytuacjach, – pogadanki, scenki dramatyczne, – wskazywanie instytucji i organizacji, wspomagających rodzinę, – dzień wielokulturowy,
	4. Kształtowanie właściwych postaw dzieci wobec rodziców i rodziców w stosunku do dzieci.	– godziny wychowawcze, – uroczystości szkolne, – gazetki, – spotkania ze specjalistami dla uczniów i rodziców, – organizacja właściwej pomocy: zajęcia ze specjalistami z PPP, pomoc koleżeńska, konsultacje,

		– bieżące reagowanie na niewłaściwe zachowania – uczenie właściwego zachowania w różnych miejscach i sytuacjach, – pogadanki, scenki dramatyczne, – wskazywanie instytucji i organizacji, wspomagających rodzinę, – dzień wielokulturowy,
--	--	---

2. Działania skierowane na rodziców

OBSZAR	ZADANIE	FORMA REALIZACJI
Przeciwdziałanie agresji i przemocy	1. Uświadomienie znaczenia rodziny: – prawa i obowiązki członków rodziny, – korzystanie z pomocy specjalistów, – wspieranie rodziny w procesie wychowania, – zebrania tematyczne dla rodziców.	– zajęcia edukacyjne, – imprezy okolicznościowe, – wycieczki, – spotkania z rodzicami, – współpraca z instytucjami wspierającymi pracę szkoły,
	2. Radzenie sobie z emocjami, stresem i zagrożeniem uczniów oraz agresją skierowaną od nich oraz wobec nich: – określenie cech godnych ucznia, – wskazywanie metod wsparcia ucznia w radzeniu sobie z własnymi emocjami, – przekazanie zasad i reguł obowiązujących w relacjach rówieśniczych, – zapoznanie z procedurami postępowania z uczniem agresywnym.	– spotkania rodziców z psychologiem/ pedagogiem szkolnym, – spotkania rodziców ze specjalistami, – spotkania z funkcjonariuszem Policji, – spotkanie z przedstawicielem Straży Miejskiej, – zajęcia warsztatowe ze współpracy ze Stowarzyszeniem „Karan”, – spotkanie z pracownikiem Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej,
	3. Wskazywanie alternatywnych sposobów spędzania wolnego czasu przez uczniów.	– przedstawienie rodzicom oferty zajęć sportowych w szkole,

		– zachęcanie do wspólnego korzystania z dóbr kultury (kino, teatr, basen, lodowisko itp.) podczas wyjść szkolnych, – zachęcanie do udziału w wycieczkach o charakterze dydaktycznym, turystycznym, krajoznawczym, profilaktycznym jako opiekunowie, – informowanie o możliwości udziału w akcjach charytatywnych, – zapoznajanie z możliwościami spędzania wolnego czasu dla uczniów w środowisku lokalnym (kluby sportowe, kółka zainteresowań, świetlice osiedlowe itp.)
	4. Kształtowanie postawy szacunku do tradycji, symboli narodowych i religijnych.	– zaproszenia na uroczystości szkolne i środowiskowe, – uroczysty Koncert Kolęd, – udział w konkursach tematycznych dla całej rodziny
Przeciwdziałanie uzależnieniom	1. Zagrożenia wynikające z uzależnień: – podstawowe informacje na temat uzależnień i ich skutków, – ćwiczenie zachowań asertywnych, – mechanizmy powstawania różnych uzależnień, – promowanie zdrowego trybu życia.	– spotkania ze specjalistami dla rodziców, – spotkania z funkcjonariuszem Policji, Stowarzyszeniem „Karan”, przedstawicielem Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, – wskazywanie miejsc, gdzie można uzyskać fachową pomoc, – konsultacje z psychologiem/ pedagogiem szkolnym,
	2. Wskazywanie konsekwencji zagrożeń związanych z używaniem nowych substancji psychoaktywnych i środków zastępczych tzw. dopalaczy.	– spotkania z funkcjonariuszem Policji, Stowarzyszeniem „Karan”, – spotkania z pielęgniarką szkolną, – konsultacje dla rodziców,

Negatywny wpływ mediów	1. Przekazanie rodzicom informacji na temat przygotowania dzieci do świadomego korzystania z informacji pochodzących z różnych źródeł medialnych (Internet, reklama, gry komputerowe) – umiejętność segregowania i krytycznego odbioru informacji.	– zebrania wychowawców z rodzicami, – konsultacje z psychologiem/ pedagogiem szkolnym, – spotkania z funkcjonariuszem Policji, – spotkania z przedstawicielem Stowarzyszenia „Karan”, – przekazywanie informacji, lektur.
	1. Uświadomienie zagrożeń wynikających z korzystania z mediów; cyberprzemoc.	– zebrania wychowawców z rodzicami, – spotkanie z funkcjonariuszem Policji, – spotkania z przedstawicielem Stowarzyszenia „Karan”, – przekazywanie informacji, lektur, – konsultacje z psychologiem/ pedagogiem szkolnym,
Wdrażanie zachowań w związku z COVID-19	1. Przekazywanie rodzicom informacji dotyczących możliwościami zapobiegania zakażenia koronawirusem dla uczniów i rodziców przebywających na terenie szkoły, dbanie o dezynfekcje i higienę osobistą, zachowywanie odpowiedniej odległości.	– spotkania z wychowawcą, – kontakt z pielęgniarką szkolną, – spotkania ze specjalistami, – informacje na gazetce szkolnej, – przekazywanie informacji za pośrednictwem dziennika elektronicznego, – przypominanie rodzicom, aby utrwalali z dziećmi obowiązujące zasady w związku z COVID-19,
	2. Zapoznanie z regulaminem obowiązującym w szkole w związku z Covid 19.	– informacje w miejscu dostępnym dla rodziców, – załatwianie większości spraw w systemie telefonicznym, e-mailowym, – udzielanie informacji dotyczących niezbędnych spraw oraz sposobów ich realizacji, – przekazywanie informacji oraz zapoznajanie z formami i sposobami realizacji zajęć,

	3. Kształtowanie właściwej postawy wobec innych, dbałość o bezpieczeństwo własne i innych, zgłaszanie niepokojących objawów.	– organizowanie spotkań, konsultacji, zebrań w mniejszych grupach, – przekazywanie niezbędnych informacji dotyczących ewentualnego zakażenia koronawirusem w danym oddziale szkolnym, – przekazanie informacji dotyczących miejsc, kontaktu, gdzie rodzic/opiekun może uzyskać odpowiedź odnośnie koronawirusem, – zachęcanie do niezwłocznego informowania o podejrzeniu i/lub zakażeniu koronawirusem w gronie najbliższej rodziny,
Promocja zdrowego stylu życia	1. Propagowanie zasad bezpieczeństwa: – bezpieczeństwo w drodze do i ze szkoły, podczas zajęć obowiązkowych, pozalekcyjnych, w czasie wolnym, na wycieczkach.	– zajęcia promujące pierwszą pomoc przedmedyczną, – informacje kierowane do rodziców na tablicach na korytarzach szkolnych, – spotkania z przedstawicielem Straży Miejskiej,
	2. Propagowanie zdrowego stylu życia poprzez zwrócenie uwagi na higienę osobistą i otoczenia, żywność i żywienie, aktywność ruchową i umysłową, zachowania sprzyjające i zagrażające zdrowiu.	– informacje kierowane do rodziców na tablicach na korytarzach szkolnych, – spotkania z przedstawicielem Straży Miejskiej, – spotkania z pielęgniarką szkolną, – przekazywanie informacji o zajęciach sportowych w szkole i w okolicach,
	3. Realizacja ogólnopolskich programów profilaktycznych.	– przekazywanie informacji o rozpoczynających się i trwających programach promujących zdrowe odżywianie, programach profilaktycznych,

Kształtowanie prawidłowych postaw wobec drugiego człowieka	1. Zaznajomienie uczniów z ich prawami i obowiązkami.	– uroczystości szkolne, – spotkania ze specjalistami dla rodziców, – spotkania ze specjalistami z PPP, konsultacje, – współpraca z rodzicami w zakresie stosowania się ucznia do zasad i obowiązków, – wskazywanie instytucji i organizacji, wspomagających rodzinę, – konsultacje z psychologiem/ pedagogiem szkolnym,
	2. Zapoznanie z regulaminami obowiązującymi w szkole.	– uroczystości szkolne, – spotkania ze specjalistami dla rodziców, – spotkania ze specjalistami z PPP, konsultacje, – współpraca z rodzicami w zakresie bieżącego reagowania na niewłaściwe zachowania uczniów, – wskazywanie instytucji i organizacji, wspomagających rodzinę,
	3. Kształtowanie postawy tolerancji, szacunku oraz otwartości i akceptacji innych kultur, wyznań, narodowości, ras, poglądów itp. oraz przeciwdziałanie dyskryminacji.	– spotkania ze specjalistami dla rodziców, – organizacja właściwej pomocy: zajęcia ze specjalistami z PPP, – współpraca w zakresie bieżącego reagowania na niewłaściwe zachowania uczniów, – współpraca z rodzicami w zakresie uczenia właściwego zachowania w różnych miejscach i sytuacjach, – wskazywanie instytucji i organizacji, wspomagających rodzinę,

	4. Kształtowanie właściwych postaw dzieci wobec rodziców i rodziców w stosunku do dzieci.	– spotkania ze specjalistami dla uczniów i rodziców, – organizacja właściwej pomocy: zajęcia ze specjalistami z PPP, konsultacje, – wskazywanie instytucji i organizacji, wspomagających rodzinę, – konsultacje z psychologiem/ pedagogiem szkolnym
--	--	--

3. Działania skierowane na nauczycieli

OBSZAR	ZADANIE	FORMA REALIZACJI
Przeciwdziałanie agresji i przemocy	1. Uświadomienie znaczenia rodziny: – prawa i obowiązki członków rodziny, – tworzenie tradycji i zwyczajów rodziny (święta, rocznice itp.), – uczenie wyrażania własnych uczuć, – wpajanie zasad dobrego wychowania w każdej sytuacji pobytu w szkole i poza nią, – wspieranie rodziny w procesie wychowania,	– konsultacje ze specjalistami, – konsultacje z psychologiem/ pedagogiem szkolnym, – przekazywanie scenariuszy zajęć na godziny wychowawcze, – szkoleniowe rady pedagogiczne, – współpraca z instytucjami wspierającymi pracę szkoły, – przekazywanie informacji o szkoleniach,
	2. Radzenie sobie z emocjami, stresem i zagrożeniem oraz własną i cudzą agresją: – określenie cech wartościowego człowieka, – radzenie sobie ucznia z własnymi emocjami, – poznanie mocnych i słabych stron własnych oraz rówieśników, – poznanie zasad i reguł obowiązujących w relacjach międzyludzkich, rówieśniczych, – uczenie znaczenia pojęć tj. agresja, przemoc, asertywność, tolerancja, akceptacja itp.,	– konsultacje ze specjalistami, – konsultacje z psychologiem/ pedagogiem szkolnym, – przekazywanie scenariuszy zajęć na godziny wychowawcze, – szkoleniowe rady pedagogiczne, – współpraca z instytucjami wspierającymi pracę szkoły, – przekazywanie informacji o szkoleniach, – uczestnictwo w godzinach wychowawczych

	– procedury postępowania z uczniami agresywnymi.	pedagoga/ psychologa szkolnego
	3. Wskazywanie alternatywnych sposobów spędzania wolnego czasu przez uczniów.	– imprezy okolicznościowe, – zajęcia pozalekcyjne, – koła zainteresowań, – zajęcia sportowe, – korzystanie z dóbr kultury (kino, teatr, basen, lodowisko itp.), – wycieczki o charakterze dydaktycznym, turystycznym, krajoznawczym, profilaktycznym, – udział w akcjach charytatywnych.
	4. Kształtowanie postawy szacunku do tradycji, symboli narodowych i religijnych	– zajęcia dydaktyczne, – uroczystości szkolne i środowiskowe, – korzystanie z dóbr kultury, – wycieczki o charakterze dydaktycznym, – gazetki szkolne,
Wdrażanie zachowań w związku z COVID-19	1. Zaznajamianie nauczycieli z możliwościami zapobiegania zakażenia koronawirusem, dbanie o dezynfekcje i higienę osobistą, zachowywanie odpowiedniej odległości,	– materiały na godziny wychowawcze, – kontakt z pielęgniarką szkolną, – spotkania ze specjalistami, – informacje na gazetce szkolnej,
	2. Zapoznanie z regulaminem obowiązującym w szkole w związku z COVID-19.	– udostępnienie w widocznym miejscu dla nauczycieli,
	3. Kształtowanie właściwej postawy wobec innych, dbałość o bezpieczeństwo własne i innych, zgłaszanie niepokojących objawów.	– materiały na godziny wychowawcze, – kontakt z pielęgniarką szkolną, – informacje na gazetkach szkolnych, – wsparcie pedagoga, psychologa szkolnego,
Przeciwdziałanie uzależnieniom	1. Zagrożenia wynikające z uzależnień. – podstawowe informacje na temat uzależnień i ich skutków, – ćwiczenie zachowań asertywnych, – mechanizmy powstawania różnych uzależnień, – promowanie zdrowego trybu życia,	– spotkania z pielęgniarką szkolną, – ogólnopolskie programy profilaktyczne, – spotkania ze specjalistami,

		– spotkania z funkcjonariuszem Policji, Stowarzyszeniem „Karan”, przedstawicielem PPP – konsultacje z psychologiem/ pedagogiem szkolnym, – szkolenia rady pedagogicznej,
	2. Wskazywanie konsekwencji zagrożeń związanych z używaniem nowych substancji psychoaktywnych i środków zastępczych tzw. dopalaczy.	– ogólnopolskie programy profilaktyczne, – konsultacje ze specjalistami, – konsultacje z psychologiem/ pedagogiem szkolnym, – przekazywanie scenariuszy zajęć na godziny wychowawcze – szkoleniowe rady pedagogiczne, – współpraca z instytucjami wspierającymi pracę szkoły, – spotkania z funkcjonariuszem Policji, przedstawicielem Stowarzyszenia „Karan”, – przekazywanie informacji o szkoleniach,
Negatywny wpływ mediów	1. Przygotowanie do świadomego korzystania z informacji pochodzących z różnych źródeł medialnych (Internet, reklama, gry komputerowe)- umiejętność segregowania i krytycznego odbioru informacji.	– konsultacje ze specjalistami, – konsultacje z psychologiem/ pedagogiem szkolnym, – przekazywanie scenariuszy zajęć na godziny wychowawcze, – szkoleniowe rady pedagogiczne, – współpraca z instytucjami wspierającymi pracę szkoły, – przekazywanie informacji o szkoleniach – współpraca z funkcjonariuszem Policji, Stowarzyszeniem „Karan”,

	2. Uświadomienie zagrożeń wynikających z korzystania z mediów; cyberprzemoc.	– konsultacje ze specjalistami, – konsultacje z psychologiem/ pedagogiem szkolnym, – przekazywanie scenariuszy zajęć na godziny wychowawcze, – szkoleniowe rady pedagogiczne, – współpraca z instytucjami wspierającymi pracę szkoły, – przekazywanie informacji o szkoleniach, – warsztaty dla nauczycieli prowadzone przez Stowarzyszenie „Karan”, – spotkania z funkcjonariuszem Policji,
Promocja zdrowego stylu życia	1. Propagowanie zasad bezpieczeństwa: – bezpieczeństwo w drodze do i ze szkoły, podczas zajęć obowiązkowych, pozalekcyjnych, w czasie wolnym, na wycieczkach.	– konsultacje ze specjalistami, – konsultacje z psychologiem/ pedagogiem szkolnym, – przekazywanie scenariuszy zajęć na godziny wychowawcze, – współpraca z instytucjami wspierającymi pracę szkoły, – spotkania z przedstawicielem Straży Miejskiej,
	2. Propagowanie zdrowego stylu życia poprzez zwrócenie uwagi na higienę osobistą i otoczenia, żywność i żywienie, aktywność ruchową i umysłową, zachowania sprzyjające i zagrażające zdrowiu.	– przekazywanie scenariuszy zajęć na godziny wychowawcze, – szkoleniowe rady pedagogiczne, – współpraca z instytucjami wspierającymi pracę szkoły, – przekazywanie informacji o szkoleniach, – spotkania z pielęgniarką szkolną,
	3. Realizacja ogólnopolskich programów profilaktycznych.	– zgłoszenie udziału i realizacja działań wynikających z programu,

Kształtowanie prawidłowych postaw wobec drugiego człowieka	1. Zaznajomienie uczniów z ich prawami i obowiązkami.	– organizacja właściwej pomocy: zajęcia ze specjalistami z PPP, pomoc koleżeńska, konsultacje, – bieżące reagowanie na niewłaściwe zachowania – konsultacje z psychologiem/ pedagogiem szkolnym, – przekazywanie scenariuszy zajęć na godziny wychowawcze, – szkoleniowe rady pedagogiczne, – współpraca z instytucjami wspierającymi pracę szkoły, – przekazywanie informacji o szkoleniach,
	2. Zapoznanie z regulaminami obowiązującymi w szkole.	– wskazywanie instytucji i organizacji, wspomagających rodzinę – dzień wielokulturowy, – konsultacje ze specjalistami, – konsultacje z psychologiem/ pedagogiem szkolnym, – przekazywanie scenariuszy zajęć na godziny wychowawcze, – szkoleniowe rady pedagogiczne, – współpraca z instytucjami wspierającymi pracę szkoły, – przekazywanie informacji o szkoleniach
	3. Kształtowanie postawy tolerancji, szacunku oraz otwartości i akceptacji innych kultur, wyznań, narodowości, ras, poglądów itp. oraz przeciwdziałanie dyskryminacji.	– organizacja właściwej pomocy: zajęcia ze specjalistami z PPP, pomoc koleżeńska, konsultacje, – wskazywanie instytucji i organizacji, wspomagających rodzinę, – dzień wielokulturowy, – konsultacje ze specjalistami,

		– konsultacje z psychologiem/ pedagogiem szkolnym, – przekazywanie scenariuszy zajęć na godziny wychowawcze, – szkoleniowe rady pedagogiczne, – współpraca z instytucjami wspierającymi pracę szkoły, – przekazywanie informacji o szkoleniach
	4. Kształtowanie właściwych postaw dzieci wobec rodziców i rodziców w stosunku do dzieci.	– konsultacje ze specjalistami, – konsultacje z psychologiem/ pedagogiem szkolnym, – przekazywanie scenariuszy zajęć na godziny wychowawcze, – szkoleniowe rady pedagogiczne, – współpraca z instytucjami wspierającymi pracę szkoły, – przekazywanie informacji o szkoleniach,

4. Działania skierowane na środowisko lokalne

OBSZAR	ZADANIE	FORMY REALIZACJI
Współpraca z Policją, Strażą Miejską, Świetlicą Środowiskową „Tobiaszki”, „Polanka”, „Iskierka”, Stowarzyszeniem „Prom”, Fundacja „W Związku z Rakiem”, Centrum Zarządzania Kryzysowego,	Informacyjna alternatywna	Nadzór policji i straży miejskiej nad szkolnymi dyskotekami, drogą do i ze szkoły, zabezpieczenie przejść podczas uroczystych Mszy św. Udział ww. służb w innych szkolnych działaniach wynikających z harmonogramu pracy szkoły, np. spotkania dla uczniów i rodziców. Współpraca z Radą Osiedla przy organizacji projektów edukacyjnych i innych

Stowarzyszeniem Katolicki Ruch Antynarkotyczny „Karan”, Stowarzyszeniem Wrocławskiego Czynu Pomocy Szkole		Współpraca szkolnego Wolontariatu z Parafialnym Zespołem Caritas, w ramach Tygodnia Miłosierdzia (zbiórka żywności i artykułów chemicznych wśród uczniów, które poprzez PZC przekazywane są potrzebującym mieszkańcom osiedla).
Działania w ramach Partnerstwa Lokalnego	Informacyjna alternatywna	Współpraca w ramach Partnerstwa Lokalnego

XII. Ceremoniał szkoły i tradycje szkoły

Ceremoniał i tradycje Szkoły Podstawowej nr 20 im. Orła Białego we Wrocławiu tworzą:

1. Uroczystość inauguracji i zakończenia roku szkolnego.
2. Hymn szkoły.
3. Logo szkoły.
4. Strona internetowa szkoły.
5. Gazetka szkolna „Dwudziestka”.
6. System nagród i wyróżnień dla uczniów przodujących w nauce i zachowaniu (wg regulaminu WSO).
7. Stałe imprezy okolicznościowe, w tym między innymi:
 - Wybory do Rady Samorządu Uczniowskiego,
 - Obchody Dnia Edukacji Narodowej,
 - Pasowanie na ucznia – klasy pierwsze,
 - Pasowanie na czytelnika,
 - Obchody Święta Niepodległości,

- Cały Wrocław czyta dzieciom,
- Andrzejkki,
- Mikołajki,
- Koncert Kolęd,
- Jasełka,
- Wigilia Szkolna, Klasowa,
- Zabawa karnawałowa w klasach 1-3, dyskoteka w klasach 4-8,
- Spotkanie z dziadkiem Bachem,
- Dzień Babci, Dzień Dziadka,
- Walentynki,
- Działania ekologiczne: Sprzątanie Ziemi-Dzień Ziemi, Wystawa prac wykonanych z surowców wtórnych – konkurs,
- Drzwi Otwarte Szkoły,
- Obchody 3 Maja,
- Dzień Rodziny, Dzień Dziecka,
- Zbiórki darów dla schroniska dla bezdomnych zwierząt i dla dzieci,
- Wolontariat,
- Dzień Kobiet, Dzień Chłopca, Dzień Życzliwości.
- Wyjścia do kina i do teatru,
- Regionalizm – wycieczki po Wrocławiu i okolicach, zajęcia z przewodnikiem – szkoła posiada własnego krasnala,
- Wycieczki szkolne, Turnusy edukacyjne,
- Akcje: Bezpieczeństwo w szkole i poza nią, Bezpieczne ferie, Bezpieczne wakacje, Bezpieczna droga do i ze szkoły,
- Dzień Sportu,
- Prowadzenie kroniki szkolnej.

XIII. Założenia ewaluacyjne

1. Ewaluacja programu zostanie przeprowadzona co roku w formie sprawozdania wychowawców oddziałów uwzględniającego stopień realizacji działań i zadań *Programu wychowawczo-profilaktycznego Szkoły Podstawowej nr 20 im. Orła Białego we Wrocławiu*, ceremoniał i tradycje szkoły zawarte w niniejszym Programie wychowawczo-profilaktycznym oraz w planach wychowawczych klasy.
2. Ewaluacja programu zostanie również przeprowadzona w formie diagnozy środowiska szkolnego, do wyboru:
 - ankiet dla nauczycieli,
 - ankiet dla uczniów,
 - ankiet dla rodziców,
 - analizy dokumentów szkolnych,
 - wywiadów i rozmów ze wszystkimi podmiotami szkoły,
 - badań zewnętrznych zaakceptowanych przez Dyrektora Szkoły,
 - badań zewnętrznych obowiązujących w szkole, np. przez Kuratorium Oświaty we Wrocławiu.
3. Wnioski z ewaluacji będą przedstawione Radzie Pedagogicznej oraz Radzie Rodziców w trakcie podsumowania pracy szkoły w roku szkolnym 2022/2023. Na ich podstawie będą redagowane wnioski do realizacji w programie wychowawczo-profilaktycznym na następny rok szkolny.

XIV. Ustalenia końcowe

1. Tryb przeprowadzania zmian do programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły: Zmian w programie dokonuje się po rozpatrzeniu wniosków uczniów, nauczycieli i rodziców oraz organu nadzorującego szkołę w trybie przewidzianym dla uchwalania programu na dany rok szkolny.
2. Nadzór nad realizacją zadań programu wychowawczo-profilaktycznego sprawuje Dyrektor Szkoły.

Opracowanie: Magdalena Jurkowska

Po zapoznaniu się z projektem *Programu wychowawczo – profilaktycznego Szkoły Podstawowej nr 20 im. Orła Białego we Wrocławiu*, przygotowanego przez Radę Pedagogiczną i pozytywnie zaopiniowanym na posiedzeniu w dniu 27 września 2022 r., Rada Rodziców, po zawarciu porozumienia z Radą Pedagogiczną w dniu..... uchwaliła Program w dniu..... (uchwała nr..... z dnia.....).

Podpis Przewodniczącego Rady Rodziców:

Uchwałą nr Rady Pedagogicznej Szkoły Podstawowej nr 20 im. Orła Białego we Wrocławiu z dnia *Program wychowawczo-profilaktyczny Szkoły Podstawowej nr 20 im. Orła Białego we Wrocławiu* został pozytywnie przyjęty do realizacji w roku szkolnym 2022/2023.

Podpis Dyrektora Szkoły: